

ЦАРЕГРАДСКИ ВЪСТНИКЪ

ГОДИШНА ЦѢНА.

предплатима.

За Цареградъ меджидіета бѣли пять; за вонъ и въ Одесса меджидіета бѣли шесть и половина. — Отъ Одесса за всички-те мѣста въ Россія плащася въ година-та за пресилка-та на руска-та поща 2 карбовни.

№ 355

Издавася всяка Суббота.

Подписка-та ся приема въ Печатница-та. ны на Першембе-пазаръ въ улицата Главани. Въ Одесса у Его Благородія Николая Христофоровича Палаузова. Въ Москва въ Редакція та Журнала Москвитянина. Въ Букурещъ у Г-на Христа Георгіева; Въ Ибраила у Г-на Михаила Поповича.

Отъ редакція-та.

Наши-те Читатели познаватъ расположе-ніе-то, кое-то имаме да вмѣстиваме статіи-те имъ, кои-то благоизволятъ да ны испращатъ. Но, понеже нѣкой, като ны испращатъ статіи, поръчватъ ны въ исто-то време и да не промѣняме нито една Гота нито на слогъ-атъ имъ (Ако и много пути да ся случава да е темень и непонятенъ) нито на правописаніе-то имъ, за то молиме ги и мы да благоволятъ да пишатъ статіи-те си колко-то е възможно чисто, щото да не ставатъ погрѣшки

По царска заповѣдь :

Мехметъ паша, общій губернаторъ въ Тессалія и Ипиръ, наименова ся Полиціискій министръ.

Халимъ паша, предсѣдатель на устроителна-та комиссія за нови-те заплѣти въ Сераскеръ Капія, опредѣли ся, за времененъ полиціискій Министръ.

По друга царска заповѣдь :

Зарифъ паша, прежний главный Командитъ на Анадола-та войска, наименова ся предсѣдатель Сераскерскаго совѣта.

По друга царска заповѣдь :

Рифаатъ паша, предсѣдатель Сераскерскаго совѣта (Дар-и-шура) наименова ся общій губернаторъ въ Ипиръ и Тессалія.

Исманлъ паша, Едирненскій губернаторъ, наименова ся общій губернаторъ въ Русчукъ.

Мохамеръ паша, общій губернаторъ у Видинъ, наименова ся общій губернаторъ у Едирне.

Изметъ паша, общій губернаторъ у Русчукъ, наименова ся общій губернаторъ у Видинъ.

Ваджидъ паша наименова ся губернаторъ въ Исмитъ.

По заповѣдь его Императорскаго Величества Султана, вси-те членове отъ царската Фамилія, удалжавать ся за напредъ да носятъ военна юниформа.

Съ предидущій нашъ листъ извѣстиме на-правленія-та, кои-то Высока-та Порта отпра-вила бѣше до Патріарха за да направи соборъ и состави времененъ единъ совѣтъ за да раз-мысли и разсуди за церковни-те и народни-те роменски дѣла. Тойзи соборъ быде въ уречен-ный-атъ день со всяка-та подобающа важ-ность.

Направленія-та того собора нато извѣ-стиме спѣшиме днесъ да вмѣстиме и должно-сти-те, негови.

Тѣ са слѣдующе-те:

ДОЛЖНОСТИ НА СОВѢТЬ-АТЪ

70 Понеже церковни-те и религіозните ка-нони на народъ-атъ, и оныя, кои-то на Айни-

то ся отвосятъ са совѣтъ духовни работи на тѣхъ никой не ще да ся мѣши.

80 Опредѣленіе-то на Патріарха зависи отъ Высоката царска воля; но, понеже споредъ старо едно право тѣ отъ духовните началь-цы и отъ первенците народни ся избиратъ, това избираніе ще става споредъ церковни-те правила и религіозный-атъ редъ всякаго наро-да, но съ добръ и праведенъ начинъ ще ся наименовава, що-то и правителство-то и на-родъ-атъ оздравени да ся намѣрватъ.

90 Понеже Митрополити-те и Епископи-те, избиратъ ся отъ Патріарха и опредѣляватъ ся съ высокъ бератъ, ради това и избраніе-то имъ ще бива споредъ церковни-те правила и религіозный-атъ редъ, но и за него ще ся исп-та и опредѣли единъ начинъ съ кого-то и Правителство-то и народъ-атъ оздравени да ся намѣрватъ.

100 Начинъ-атъ споредъ кого-то Синодъ-атъ треба да ся избира и составлява, согласно съ церковни-ве правила и религіозный-атъ редъ, ще ся исп-та и опредѣли.

110 Понеже, освенъ духовни-те народни ра-боти, совѣтъ ще ся опредѣли и состави отъ духовни начальницы и отъ мірски избрани чле-нове, както и отъ членове, опредѣленни отъ високо-то правителство, за все това начинъ-атъ за составленіе-то того совѣта и избраніе-то на членове-те му, ще ся исп-та.

120 Понеже, както дѣлата, кои-то на общо-то управленіе ся отнасятъ, принадлежатъ на високо-то Правителство, така и религіозни-те дѣла принадлежатъ на духовни-те начальницы всякаго народа и слѣдователно особенни-те само вещественни работи ще ся предлага-ватъ на реченный-атъ совѣтъ (както исто-то това и въ предидущий-атъ членъ ся спомѣ-нува); Тѣя убо, за да ся отличаватъ както треба едни отъ други, съ начинъ щото да не надминуватъ нито правдини-те на Правител-ство-то, нито религіозни-те предмети, потре-бво е должности-те реченнаго совѣта да ся исп-татъ и опредѣлятъ.

130 Понеже заплата ще ся опредѣли за ду-ховни-те начальницы, и понеже права-та както и даноцы-те кои-то тѣ взематъ, ще ся уни-чтожатъ, ще ся опредѣли за Патріархъ-атъ е-дна заплата, соразмѣрна съ нужди-те и сна-та на народъ-атъ.

Временный-атъ убо совѣтъ треба да исп-та каковъ чинъ всякъ има и споредъ при-лична една заплата да опредѣли.

140 Совѣтъ-атъ треба между тѣмъ да исп-та колко всякъ гражданинъ подобава да пла-ща за мѣсячна-та заплата на духовни-те на-чальницы, и колко е нужно за Богослуженіе-то и администрація-та духовна. Такожъ треба да ся исп-та съ кой начинъ тойзи данокъ отъ всякаго гражданина треба да ся расподѣли и взема. И понеже въ исп-таніе-то на мѣся-

чна-та заплата, треба да ся намѣри и сред-ство да ся исплати, всички изведнождъ, или малко по малко, долгъ-атъ, кой-то ся е на-правиль отъ Патріархическа-та касса и отъ народъ-атъ, Совѣтъ-атъ долженъ ще е съ вни-маніе да исп-та того вопроса и да яви рѣшеніе-то си. Колко-то за даноцы-те, кои-то народъ-атъ треба да плаща, понеже той ще има нужда отъ подкрѣпленіе-то на Высока-та Порта, Совѣтъ-атъ ще е долженъ да исп-та и тойзи вопросъ и послѣ изложеніе до нея да исп-рати:

150 Понеже рѣшенія-та, кои-то са ся взели по слѣдствію на разсужденія-та временнаго совѣта, треба да ся изложатъ и подложатъ на Высока-та Порта, послѣ като узрѣло ся исп-татъ отъ верховный-атъ Танзиматски Совѣтъ, ако ся случи тѣя изложенія отъ царска стра-на да ся подтвердятъ, содержаніе-то имъ ще быде предъ очи-те на правителство-то като основателенъ законъ. Того ради, ако изложе-нія-та кои-то содержатъ слѣдствіе-то на разсужденія-та, са взели еднотушно одобреніе, това дѣло ще треба да ся подтверди. Но ако еднотушно мнѣніе не ся е изразило, съ изложе-ніе треба да ся явятъ двѣ-те тѣя главни раз-ногласія.

160 Понеже не е дозволено никому отъ чле-нове-те временнаго совѣта да казува на вонъ мнѣніе то си или рѣшеніе-то на совѣтъ-атъ, Па-тріархъ-атъ ще вземе нужди-те мѣрни щото нито рѣшеніе-то на Совѣтъ-атъ, да не при-ступи, нито должности те си, нито нищо друго.

Триестенскій параходъ дойде вчера и доне-се извѣстія отъ Европа отъ 8 того:

Лондонъ, 5 Ноемвріа.

Во Уолверхемтонъ и въ Стафордширѣ Бан-ки-те Фалироваха.

Днесъ много злато въ Скотія треба да влезе.

Лондонъ, 6 Ноемвріа.

Голѣмо стеченіе има въ Ирландіиски-те Банки. И тѣ на часъ-атъ още плащатъ: Они отъ Лондонъ сребро получаватъ.

Лондонъ, 7 Ноемвріа.

Между корабли-те, кои-то отъ Австралія за Англія дохождатъ, намѣрва ся корабль-атъ Се-ринга патамъ кой-то донося 12,180 унгін злато, оцѣняюще ся за 48,720 лири Стерли-ни, и злато-то, кое-то корабль-атъ Есексъ носи, качива ся на 105,255 унгін, и цѣни ся за 421,030 лири стерлини.

Ню-Йоркъ, 23 Септемвріа.

Финанціално-то состояніе отъ день на день по добро става; отъ Калифорнія дойде едно количество отъ злато до 500,000 доллари, и то за Европа е опредѣлено.

Майансъ (Франція) 7 9-вріа.

Барутхана-та ся подпали и разори всяка-та горна страна на градъ-атъ както и церква-та Святого Стефана. До 100 души ся раниха.

Босна-Серай, 29 Септемвріа.

Жители-те отъ Тузла, не бывши благо-дарни, подадоха прошеніе противъ Илтизамъ

4. Волни (голѣми и за година време); които могат да учатъ само рукодѣлїето, и непременно катихизиса, священната Исторїя, нужните христїански молитви и 4-те дѣйстви на Арифметиката; И тїя момичета нема да плащатъ за нищо въ школата, освенъ зимно време за кюмюръ и за дърва, и ако зематъ книги, бумага и чернило за себя си отъ школата.

Понеже тая школа ще бѣди единственна въ тїя мѣста, за тва и другите градове и села, могат да избератъ отъ женските си школы по едно или по двѣ остроумни момичета, най повече сирачета (защото иначе кога са изучатъ бащите имъ могат да ги не оставятъ да станатъ Даскалицы, а да ги употребятъ въ друга работа споредъ разумъ-атъ и желанїето си, и тогава похарчената пара и трудатъ са изгубуватъ, безъ да принесатъ существенна полза). За тїя сирачета градътъ или селото имъ, ще плащатъ показанната сума, дорде да са изучатъ добре на сичкото, и като са вхрїятъ и станатъ Даскалицы съ опредѣленна заплата: тогава общината имъ, ще имъ заплаща, само половината заплата (хакъ) а другата половина ще прихващатъ за похарчените за образованїето ѣ пары. Съ тва средство (колайлжкъ), всякой градъ и село, ще има своя Ермія, добръ изучена, евтина, совѣстна и благонравна наставница (даскалица), отъ която требова ла чакаме правото и истинното просвѣщаване на дѣцата си, а послѣ и учени манки за юношеството си.

Освенъ тїя момичета, всякой отъ други те градове и села, можн да испрати своито си момиче въ Ески-Заара за въ тая школа, за дѣйствително като пхрвите съ плащане по 2000 гроша въ годината, или за половина дѣйствително, съ заплата по 1000 гроша въ годината, или може да го има волно, безъ да плаща въ школата нещо, сирѣчь: можн да живѣй у нѣкой неговъ роднина, или прїятель, и да дохожда въ школата само за науките и рукодѣлїето деня въ назначенно то за преподаване (ученїе) време.

Порядокатъ за да живѣятъ момичетата въ школата, или съ Даскалицата има двѣ неопѣненни ползи (фаиди), 1. момичето ще има сичко що му е потребно при себя си, най нужното е мѣсто безгладка, подканяне и свѣшъ; ще става рано, и отъ вечеръ ще ся занимава по много отъ другите. 2. Ще живѣй съ даскалицата и надзирателките, всякога ще слуша добри и поучителни совѣти и разговори, и ще гледа добри примѣры за благочестїето, и съ това ще да стане достойна и благонравна просвѣтителница на другите. Наистина, че и тїя що живѣятъ у тяхъ си, могат и тѣ да станатъ добри, като що живѣятъ въ школата или при даскалицата; обаче по неволя имъ препятствува обичната теснота въ кѣщи, що живѣятъ сички наедно, безъ порядокъ, неподканянето и характератъ (табихетя) на фамиліята, съ която живѣятъ; защото, всяка кѣща и человекъ има свои мысли, познанїя и табихетъ, а дѣцата са като бяло платно, каквато бол му ударишъ отъ пхрвенъ, съ нея са и садира до край; за тва требова да гледаме годините и характера даже и на преподаватели те. Друго вечеръ да доде да си додять у тяхъ си, и сутрена дорде да отидатъ до школата, изгубуватъ толкова време, най повече зимно време, и кога е кадно, освенъ това слушатъ и виждатъ по пхтя разни работи, които имъ повреждаватъ добронравїето, и ги соблазняютъ, и безъ да са усѣятъ прїематъ лошамото. Ощи и друго, въ кѣщата имъ ще дохождатъ различни жени; или тѣ могат да отидатъ въ други кѣщи по махлата, а каквото рѣкохме и по горя, че всяка кѣща и всякой человекъ, има свои мысли, познанїя и желанїя, а понеже человекъ е като вода, скоро повожда на друга страна, или като бяло платно отъ малко са укирливюва, и тогава тѣ не можн да са исправи; и вмѣсто да

принесе полза, става зловредянь за общество-то и себя си, кактото и що имаше предъ очите си живи за юрѣкъ примѣри. За тва требова добръ да гледаме кадѣ и при какъвъ человекъ си даваме премилите дѣцата, които сме длжжи да направимъ свѣтъ и солъ за будущее юнопоколѣнїе.

Тая школа освенъ що има сега образованата си даскалица Александра Михайлова, има ощи и единъ добръ образованъ и опрактикованъ учитель за преподаване. Освенъ тїя като наченатъ отъ друго мѣста да пращатъ пригответени момичета, школата споредъ потребността на учениците, ще избере още двама съ Европейско образование учители, и ощи една добронравна надзирателка, освенъ тая що има сега; така подобно ще има и условянь годишанъ искусянь Докторъ (хекимень).

Учителятъ и сега преподава въ школата нѣкои предмети, и помага да са введе школата въ систематически порядокъ. Надзирателките освенъ другото си занятїе, въ свободното отъ преподаване време, ще са намиратъ всякаде при момичетата деня и ноція, за да отсичатъ злонравните и суевѣрните привычки на дѣцата, и да вкореняватъ въ младите имъ сжрца добронравїе, благочестїе и истинните христїански и человечески долгове (борчове) къмъ Бога, Царятъ, родителите; близосѣдните (комшіите), и къмъ всякаго человека себя си. Всякой празникъ ще са тжлкува на учениците послѣ Литургїята четеното Евангелїе и Апостолъ и други поученїя та.

Школата си откры веки преподаването; каквото и по горя рѣкохме, въ Акарджа Махлеси при церковата Св. Богородица. За тва и отъ другите градове и села могат по първо да напишатъ въ школата за скоро то испроваждане на дѣцата си, и като прїематъ отвѣтъ да испратятъ и самите си дѣца; които ще учимъ и вардимъ отъ всякако десѣтъ пхтя подобръ и отъ майките имъ; и ако Богъ ни продължи животатъ ще да са трудиме искрено, като да придобїятъ подобро и обширно образование и отъ Еврипейските воспитанници (ученицы), и по съ малко пары и трудъ. Заради тва побжрзайте, о истинни родители! единъ часъ по за скоро да си испратите дѣцата, защото много години сме изгубили, та и сега не знаемъ до кога ще живѣимъ, ами доде сме живы вмѣсто пары и мюлкюви да оставимъ на дѣцата си, най повече на мемичетата образование и рукодѣлїе.

Дрехите и яденито за дѣйствителните и половина дѣйствителните момичетата ще да са срядна доброта, т. е. отъ чить и басма, а горна дреха отъ софъ или сукно. Ясгїето въ благите дни отъ месо чорба, яхнїя и пѣлафъ въ постните, такива отъ рыба или фасолъ и грахъ, така сушо каквото и у родителите имъ или и по добръ. Волните могат да носятъ каквото иматъ и обичатъ. Всяко момиче, що ще живѣй въ школата, или при даскалицата, требова да си донѣса само постелка и покрывка и по двѣ ризи доде да имъ направимъ дрехи, а друго сичко ще иматъ отъ даскалицата. Тая заплата ще зависи отъ плодородїето на годината, сирѣчь: можн да стане по евтина или по скѣпа за напредъ.

Писмата въ школата ще са надписуватъ отъ горя послѣ запечатоването безъ име, така: Въ Акарджанската Систематическа за момичетата школа при церковата Св. Богородица Въ Ески-Заара.

О Б Я В Л Е Н І Е .

Понеже по Царска милость позволява ся на христїаните да си правятъ церкви гдѣто има нужда, и всякій е свободенъ непрепятственно да славослови Всебжшнѣго Бога на своя си языкъ, слѣдователно става неизбѣжна нужда за церковны книги, които ся употребяватъ въ священны-те храмове, а повече на

Болгарскїй языкъ. Подписанный убо, Божественною ревностїю подвигаемъ, воспрїемамъ подвига за излѣченїе-то на тая нужда; подкрѣпляемъ же и отъ Святѣйшіа Синодѣ Святыхъ Великихъ церквы, и съ дозволенїе-то му прїеиъ самъ уже изданїе-то на всички-те священны книги на нашїа Славянски языкъ, наредены непреложно както са книги-те на Велика-та Церква на Еллинскїй языкъ.

Тїя книги са: Евангелїе-то, Апостола, Октоиха, Трїода, Пентикостаря, дванадесѣтьте Миней, Молитвенника, Часослова и Псалтиря.

Излишно е да кажиме, че големо попеченїе ще ся положи, както книги-те да станатъ, колко-то е възможно, чисто напечатаны на найбѣла книга, съ буквы най новы и со здрава подвезїя украсена со злато.

Цѣна за сичко-то тѣло опредѣляся 15 лиры Турски, или за всяка книга както слѣдова:

Евангелїе-то	—	—	—	—	гр. 130
Апостола	—	—	—	—	" 45
Октоиха	—	—	—	—	" 125
Трїода	—	—	—	—	" 125
Пентикостаря	—	—	—	—	" 75
Дванадесѣтьте Миней	—	—	—	—	" 800
Молитвенника	—	—	—	—	" 90
Часослова	—	—	—	—	" 75
Псалтиря	—	—	—	—	" 35

1500

Апостола уже за проданъ ся нахожда. Священно-то Евангелїе слѣдъ малко излазя отъ печатница-та. Взеи сме мѣрки както, съ Божїята помощъ, да совершиме всички те прочїи книги за една и половина година, или най много за двѣ години. Умолявася прочее всички-те по мѣста-та святїи Архїереи, и Епископи, боголюбивы-те и честны-те священники, Игумены-те монастырски и епитропи-те церковны да благоволятъ и да приканятъ да ся подпишатъ, или за всички те реченны книги, или за нѣкой отъ тѣхъ, и да ны пратятъ честны-те си имена за да ги вмѣстиме въ прилично-то имъ мѣсто за вѣчно воспоминанїе.

Цариградъ, 15 Маїа 1857.

Александръ Екзархъ.

ПЕРА МЕТАЛИЧЕСКИ ЗА ПРОДАНЪ.

Намѣрватъ ся на Галата въ дѣмиръ капиханъ въ одаята Но - 15; тїя пера са ново избретенїе; человекъ може да пише съ тѣхъ много време безъ да ги види да раждясватъ както други-те металически пера, и за това може человекъ да ги остави много дни на топени въ мастило-то и ще виде че онова що казваме не е лажа. Тѣ много са полезни за ученицы-те по училища-та и за писари-те по торговски-те заведенїа.

Цѣна-та

на пари . те .

	Гр па.
Лира Англїйска	156 20
Лира Турска	140
Лира Французска	124
Петфранки	31
Кремница	73
Поль-Имперїаль	126 20
Карабовна	24 20
Званчикъ	5 15

ПЕЧАТНИЦА Ц. ВѢСТНИКА.